

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 9C/310/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7814210024
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agnesa Hvastová
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2018:7814210024.12

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava, sudkyňou JUDr. Agnesou Hvastovou, v právnej veci navrhovateľky T. U., rod. I., nar. XX. XX. XXXX, bytom G., Z. X, právne zastúpenej JUDr. Máriou Ďurajovou, advokátkou so sídlom v Rožňave, Námestie 1. mája 11, proti odporcovi G. U., nar. XX. XX. XXXX, bytom G., Z. X, právne zastúpený JUDr. Františkom Hadušovským, advokátom so sídlom v Rožňave, Akademika Hronca 3, o určenie výživného pre manželku, takto

rozhodol:

- I. Súd návrh na určenie manželského výživného **z a m i e t a** .
- II. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Navrhovateľka podaným návrhom sa domáhala určenia výživného manželky sumou 400,- Eur mesačne počnúc od podania návrhu na súd.

Po vykonanom dokazovaní Okresný súd Rožňava rozsudkom zo dňa 04.02.2016 v merite veci rozhodol tak, že zaviazal povinnú osobu platiť výživné na výživu navrhovateľky sumou 120,- Eur mesačne vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca do rúk navrhovateľky počnúc od 17. 10. 2014 a zaplatiť nedoplatok na výživnom za obdobie od 17. 10. 2014 do 31. 10. 2014 v sume 58,05 Eur v dvoch po sebe idúcich mesačných splátkach spolu s bežným výživným za mesiace november a december 2014, v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a náhradu trov konania osobe povinnej platiť výživné nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podala odvolanie osoba povinná platiť výživné. Krajský súd v Košiciach po preskúmaní rozsudku súdu prvej inštancie a konania, ktoré mu predchádzalo, uznesením sp. zn. 8Co/33/2015 zo dňa 30.09.2015 rozsudok súdu prvej inštancie zrušil okrem výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a v rozsahu zrušenia vec vrátil na ďalšie konania.

Odvolací súd v odôvodnení zrušujúceho uznesenia uviedol, že vzhľadom k tomu, že od rozhodnutia súdu prvého stupňa vyšli najavo také nové skutočnosti, ktoré majú vplyv na rozhodnutie o určení výživného a súd prvej inštancie sa nimi nezaoberal (objektívne ani nemohol od 1.12.2014), odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p., pretože svojím rozhodnutím na úplne novom skutkovom základe by mohol porušiť zásadu dvojinštančnosti súdneho konania. Skutkový a právny stav v čase vyhlásenia rozhodnutia je pre súd záväzný a rozhodujúci v sporových i nesorových konaniach, to znamená, že k novým skutočnostiam, ktoré vznikli po vyhlásení rozhodnutia treba prihliadnuť, ak by tieto nové skutočnosti mohli mať vplyv na posúdenie správnosti preskúmaného rozhodnutia. Odvolací súd dospel k záveru, že súdom prvej inštancie zistený skutkový stav od 1.12.2014 do budúcna neobstojí a nové skutočnosti, ktoré vznikli po vyhlásení rozsudku súdu prvej inštancie, môžu mať zásadný vplyv na rozhodnutie o výživnom pre manželku t.j. skutkový základ

zistený súdom prvej inštancie v ďalšom priebehu konania sa zmenil tak, že právne posúdenie súdu prvej inštancie už nemožno v čase rozhodovania odvolacieho súdu aplikovať. Za tohto stavu konania je nevyhnutné, aby súd prvej inštancie vykonal dokazovanie za účelom zistenia nového skutkového základu majúceho vplyv na rozhodnutie o určení výživného a následným právnym posúdením výsledkov tohto dokazovania rozhodol vo veci. Vzhľadom k tomu, že z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nie je zrejmé, či peňažné prostriedky, ktorými disponovala v čase rozhodnutia navrhovateľka patria do bezpodielového spoluvlastníctva manželov alebo maloletým deťom z titulu úspor, zrušil odvolací súd rozsudok v napadnutej časti od počiatku.

Odvolací súd uložil súdu prvej inštancie vyhodnotiť komu patria sporné peňažné prostriedky a na základe toho rozhodnúť, či na nich bude pri rozhodovaní o manželskom výživnom prihliadať. Zároveň bude jeho povinnosťou vyhodnotiť zmenu pomerov navrhovateľky od 1.12.2014 a na základe toho rozhodnúť či sú splnené podmienky pre priznanie manželského výživného a v akej výške.

Po vrátení vecí odvolacím súdom súdu prvej inštancie na ďalšie konanie navrhovateľka návrh na určenie výživného v sume 400,- eur mesačne vzala späť za obdobie od 17.10.2014 do 01.01.2016, pretože výživné za toto obdobie bolo zaplatené.

Osoba povinná platiť výživné súhlasila s čiastočným späťvzatím žaloby za obdobie od 17.10.2014 do 01.01.2016.

V ďalšom konaní súd opakovane vykonal výsluch účastníkov konania, oboznámil sa s obsahom listinných dôkazov.

Navrhovateľka trvala na návrhu o určenie výživného manželky v sume 300,- Eur mesačne počnúc od 01.01.2016 do budúca. Návrh odôvodnila tým, že od 01.01.2016 bola nezamestnaná, vedená na úrade práce v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Po prerušení spolužitia s manželom zabezpečuje starostlivosť o 3 deti, L., nar. XX.XX.XXXX, T., nar. XX.XX.XXXX a G., nar. XX.XX.XXXX. Je odkázaná na výživné zo strany manžela, pretože kvôli starostlivosti o tri deti sa nemôže zamestnať. V roku 2014 pracovala u spoločnosti Badinotti, v ktorej spoločnosti by sa mohla zamestnať znovu, avšak pracuje sa tam na dve zmeny, jeden týždeň od 06.00 do 14.00 hod. a druhý týždeň od 14.00 do 22.00 hod. a pracuje sa aj v sobotu od 06.00 do 12.00 hod., preto ak by sa u tohto zamestnávateľa zamestnala potrebovala by, aby otec detí jej pomohol so zabezpečením starostlivosti o deti.

Za obdobie od 01. 01. 2016 jej príjem pozostáva jedine z výživného, ktoré jej platil manžel v sume 120,- eur mesačne. Sociálne dávky nepoberala, pretože manželom mal príjem a ich manželstvo trvalo. Uviedla, že je životné náklady pozostávajú z nákladov bývania, stravovania a bežné nákladov a výdavkov osobnej povahy.

Pri výbere zamestnania je obmedzovaná svojim zdravotným stavom. Má astmu, skoliózu a v poslednej dobe kardiologické ťažkosti. Od 02. 07. 2016 bola práceneschopná.

Je vyučená cukrárka, avšak v tejto profesii v Rožňave si nevie nájsť prácu. Hľadala si prácu ako predavačka s pracovnou dobou od 08.00 do 16.00 hod., tak, aby sa mohla postarať o deti, avšak takúto prácu nenašla. Prostredníctvom úradu práce jej nebola ponúknutá práca.

Uviedla, že peňažné prostriedky 2.400,- Eur, s ktorou sumou v čase prerušenia spolužitia s manželom a podania návrhu disponovala, predstavovali vyplatené nemocenské dávky za obdobie od 24.01.2010 do zániku nároku vo výške 17,70 Eur denne podľa rozhodnutia Sociálnej poisťovne, ktorý listinný dôkaz predložila.

Tvrdila, že je v schopnostiach a možnostiach osoby povinnej platiť výživné v sume 300,- eur mesačne na jej výživu, pretože povinná osoba je podnikateľ, ktorý má podstatne vyššie príjmy, ako to bolo preukázané v čase vyhlásenia rozsudku súdu prvej inštancie zo dňa 04.02.2016.

Osoba povinná platiť výživné s návrhom na určenie manželského výživného nesúhlasila. Je živnostník, ktorý sa zaoberá predajom kosačiek a inej techniky. Jeho príjem nie je pravidelný. Uviedol, že v rozvodovom konaní a v konaní o úprave výkonu rodičovských práv a povinností voči maloletým deťom

bolo ustálené, vychádzajúc z daňových priznaní ním podávaných, že za roky 2014 a 2015 jeho príjem činil približne 600,- eur mesačne. Z tohto príjmu platí výživné na tri deti, do 31.07.2016 uhrádzal náklady bývania v byte, v ktorom bývala navrhovateľka s deťmi, do 20.06.2016 platil platby za UPC a platí mesačné platby za internet v sume 12,50 eur.

Uviedol že v záujme toho, aby navrhovateľka mohla pracovať, je ochotný podieľať sa na starostlivosti o deti, ráno odvieť deti - dvojičky do školy, avšak poobede od 16.00 do neskorých hodín sa nemôže starať o deti, pretože aj on pracuje, je živnostník a musí byť v práci aj poobede. Takisto aj v sobotu, preto ani v sobotu nemôže zabezpečiť starostlivosť o deti. Tvrdil, že spoločnosť Badinotti nie je jediným zamestnávateľom, u ktorého by sa navrhovateľka mohla zamestnať. Uviedol, že vyživovaciu povinnosť voči navrhovateľke si plnil v sume 120,- eur mesačne až do zániku ich manželstva, do 20.10.2016.

Súd sa oboznámil s obsahom listinných dôkazov prečítaním: rozsudkom Okresného súdu Rožňava sp. zn. 5P/80/2014, ktorým manželstvo účastníkov konania bolo rozvedené a ktorý rozsudok nadobudol právoplatnosť 20.10.2016, odpoveďou na lustráciu v sociálnej poisťovni ohľadom navrhovateľky, znaleckým posudkom č. 3/2017 podaným Ing. Švartzovou PhD vo veci sp. zn. 5P/80/2014, oznámením od SBD Rožňava, príjmovými pokladničnými dokladmi v prílohovej obálke spisu, správou od ÚPSVaR v Rožňave, rozhodnutím sociálnej poisťovne o priznaní nemocenských dávok, zmluvou o podnájme a výpismi z účtov z podnikateľského účtu, správou o zdravotnom stave žalobkyne od MUDr. Jána Čopáka, ústrižkami poštových poukážok o platení výživného, o platení inkasných platieb zo strany, listinami predloženými osobou povinnou - rozpisom mesačných nákladov, nákladov bývania, nájomnou zmluvou uzavretou s N. U., faktúrami vystavenými pre nájomcov, zmluvami uzavretými medzi osobou povinnou a Consumer Finance Holding, a.s. a Home Credit Slovakia, a.s., fotokópiou knihy záväzkov a pohľadávok predloženou osobou povinnou a vyjadrením znalkyne.

Z lekárskej správy vyžiadanej so súhlasom navrhovateľky od MUDr. Jána Čopáka o zdravotnom stave navrhovateľky, doručenej súdu 06.10.2016 vyplýva, že navrhovateľka môže vykonávať práce primerané svojej kvalifikácii a zdravotnému stavu, v klimatickom prostredí bez dokázaných alergénov prostredia a bez nadmerného statického zaťažovania dolných končatín a chrbtice.

Z obsahu rozsudku Okresného súdu Rožňava sp. zn. 5P/80/2014 zo dňa 04.02.2016 súd zistil, že týmto rozsudkom bolo manželstvo účastníkov konania rozvedené. Proti tomuto rozsudku podala odvolanie manželka (v prejednávanej veci navrhovateľka). Krajský súd v Košiciach rozsudkom sp. zn. 7CoP/66/2016 rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o rozvode manželstva účastníkov konania potvrdil. Rozsudok Okresného súdu Rožňava sp. zn. 5P/80/2014 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 7CoP/66/2016 nadobudol právoplatnosť dňa 20.10.2016.

Za účelom zistenia zárobkových pomerov osoby povinnej platiť výživné Okresný súd Rožňava v konaní vedenom pod sp. zn. 5P/80/2014 nariadil znalecké dokazovanie, preto z dôvodu hospodárnosti konania súd konanie v prejednávanej veci prerušil do podania znaleckého posudku vo veci sp. zn. 5P/80/2014, nakoľko predmetom znaleckého dokazovania bolo zisťovanie zárobkových pomerov povinnej osoby aj za obdobie, ktoré je predmetom konania v prejednávanej veci.

Zo záverov znaleckého posudku č. 3/2017 podaného Ing. Zuzanou Baumöhl Schwartzovou, PhD. znalkyňou z odboru ekonómia a manažment; odvetvie: účtovníctvo a daňovníctvo vyplýva, že znalkyňa vyčíslila skutočný čistý príjem žalovaného - povinnej osoby platiť výživné z podnikateľskej činnosti za obdobie od 01.01.2015 do 30.11.2016 sumou 16.165,- Eur.

Navrhovateľka po oboznámení sa so závermi tohto znaleckého posudku navrhovala, aby súd nevychádzal zo záverov znaleckého posudku, v ktorom sa skúmali príjmy osoby povinnej platiť výživné, pretože osoby povinná platiť výživné si nespĺnila edičnú povinnosť, nepredložila znalkyni všetky listiny, ktoré boli potrebné pre podanie relevantného znaleckého posudku. Zo znaleckého posudku vyplýva, že osoba povinná platiť výživné mala príjmy vo výške 420.000,- eur, ktoré príjmy navrhovateľka považovala za nadštandardné. Tvrdila, že ani v priebehu znaleckého dokazovania nebolo preukázané, aké výdavky mala osoba povinná platiť výživné, ktoré boli vyčíslené vo výške 411.000,- eur. Vzhľadom na vyššie uvedené navrhovala, aby súd vychádzajúc z ustanovení Zákona o rodine vychádzal pri určovaní manželského výživného z 20-násobku mesačného príjmu odporcu.

Povinná osoba nesúhlasila s tvrdením navrhovateľky, že si nespĺnila edičnú povinnosť, naopak, predložila všetky dostupné doklady znalkyni pre účely vyhotovenia znaleckého posudku v konaní 5P/80/2014 Okresného súdu Rožňava, preto návrh navrhovateľky, aby súd v zmysle § 63 Zákona o rodine určoval výživné vychádzajúc z 20-násobného príjmu povinnej osoby, považovala za nedôvodný. Navrhovala, aby súd návrh zamietol v celom rozsahu a priznal jej náhradu trov konania.

Zhodnými tvrdeniami účastníkov konania a oboznámením sa s obsahom predložených ústrižkov poštových poukážok bolo preukázané, že osoba povinná platiť výživné uhradila výživné pre manželku - navrhovateľku v sume 120,- Eur mesačne za obdobie od 01.01.2016 do 20.10.2016 (do nadobudnutia právoplatnosti rozsudku o rozvoďte manželstva účastníkov konania).

V zmysle § 71 ods. 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z., manželia majú vzájomnú vyživovaciu povinnosť. Ak jeden z manželov túto povinnosť neplní, súd na návrh niektorého z nich určí jej rozsah tak, aby životná úroveň oboch manželov bola v zásade rovnaká. Pri rozhodovaní o určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliadne na starostlivosť o domácnosť.

Predmetom konania bolo určenie výživného manželky v sume 300,- eur za obdobie od 01.01.2016 do 20.10.2016.

Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že účastníci konania začiatkom októbra 2014 prerušili spolužitie, spolužitie neobnovili a ich manželstvo zaniklo ku dňu 20.10.2016, nadobudnutím právoplatnosti rozsudku o rozvoďte ich manželstva. Z manželstva účastníkov konania pochádzajú tri deti, z ktorých dve v čase rozhodnutia súdu v prejednávanej veci sú maloleté. Osobnú starostlivosť o deti zabezpečuje navrhovateľka.

Navrhovateľka za obdobie od 01.01.2016 do 20.10.2016 bola evidovaná na úrade práce ako uchádzačka o zamestnanie, nemala žiaden príjem, prácu zodpovedajúcu svojmu vzdelaniu a zdravotnému stavu si nenašla a takáto práca jej nebola ponúknutá ani prostredníctvom úradu práce, preto bola odkázaná na výživu zo strany manžela.

Zhodnými tvrdeniami účastníkov konania a oboznámením sa s ústrižkami poštových poukážok o platení výživného pre navrhovateľku bolo preukázané, že výživné za obdobie od 01.01.2016 do 20.10.2016 v sume 120,- eur mesačne je uhradené.

Z obsahu správy vyžiadanej od SBD Rožňava vyplýva, že osoba povinná platiť výživné, manžel navrhovateľky platil do 31.07.2016 náklady bývania v byte, v ktorom bývala navrhovateľka s deťmi. Okrem toho do 20.06.2016 platil služby poskytované UPC a platí mesačné platby za internet, v sume 12,50 eur. Platí výživné na tri deti v celkovej sume 180,- eur, v súdom určenej výške.

Pri posudzovaní navrhovateľkou uplatneného nároku z titulu výživného manželky sú vychádzal z čistého príjmu osoby povinnej platiť výživné zisteného znaleckým dokazovaním v konaní 5P/80/2014 Okresného súdu Rožňava, na základe znaleckého posudku č. 3/2017 podaného Ing. Zuzanou Baumöhl Schwartzovou, PhD. znalkyňou z odboru ekonómia a manažment; odvetvie: účtovníctvo a daňovníctvo. Znalkyňa vyčíslila skutočný čistý príjem osoby povinnej platiť výživné z podnikateľskej činnosti za obdobie od 01.01.2015 do 30.11.2016 sumou 16.165,- Eur. Mesačný čistý príjem osoby povinnej platiť výživné predstavuje 702 eur, z ktorej sumy, súd pri určovaní výživného manželky vychádzal.

Listinnými dôkazmi o úhrade jednotlivých platieb bolo preukázané, že osoby povinná platiť výživné - manžel navrhovateľky sa podieľal na úhrade životných nákladov navrhovateľky, platil výživné pre navrhovateľku v sume 120,- eur mesačne a uhradil náklady bývania a iné zálohové platby súvisiace s bývaním v byte.

V konaní bolo preukázané, že hotovosť 2.400,- Eur z ktorých navrhovateľka uhrádzala bežné osobné výdavky, výdavky súvisiace so starostlivosťou o deti a výdavky súvisiace s domácnosťou, predstavuje zostatok vyplatených nemocenských dávok pre navrhovateľku. Túto sumu je potrebné považovať za peňažné prostriedky tvoriace bezpodielové spoluvlastníctvo účastníkov konania, pretože v prípade vyplatených nemocenských dávok ide o náhradu pracovného príjmu.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného súd dospel k záveru, že osoba povinná platiť výživné - manžel navrhovateľky za posudzované obdobie si splnil vyživovaciu povinnosť voči navrhovateľke platením výživného v sume 120,- eur mesačne a aj tým, že uhradil náklady bývania mesačne v sume 158,38 eur za byt, v ktorom bývala navrhovateľka s deťmi od 01.01.2016 do 31.07.2016, ako aj mesačné platby UPC a internetu.

Vzhľadom na zistený čistý príjem povinného, pri zohľadnení jeho vyživovacej povinnosti voči trom deťom v sume 180,- eur, platenia nákladov bývania v sume 158,38 eur za obdobie od 01.01.2016 do 31.07.2016 a úhrady vlastných bežných nákladov na zabezpečenie bývania, stravovania a iných osobných výdavkov súd výživné pre navrhovateľku v sume 120,- eur mesačne považoval za primerané a zodpovedajúce zárobkovým schopnostiam a možnostiam povinného. Navrhovateľka poukázala na to, že povinná osoba disponuje s majetkom v súvislosti s podnikaním nadobudnutým počas trvania ich manželstva. Nepreukázala však, že by osoba povinná mala peňažné prostriedky a majetok patriaci do výlučného vlastníctva povinnej osoby, pričom vyporiadanie majetkových pomerov účastníkov konania je predmetom prebiehajúceho konania o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva účastníkov konania.

Z týchto dôvodov súd návrh na určenie výživného manželky v sume 300 eur mesačne za obdobie od 01.01.2016 do 20.10.2016 zamietol.

Výrok o náhrade trov konania sa opiera o ustanovenie § 52 Civilného sporového poriadku, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti uvedenému rozsudku je prípustné odvolanie v zmysle ust. § 355 a § 356 CSP.

Odvolanie je možné podať v lehote do 15 dní od doručenia rozhodnutia na Krajský súd v Košiciach, prostredníctvom Okresného súdu Rožňava.

Podľa ust. § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa odseku 2 uvedeného ustanovenia, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.